

eua kadlecová
náhradnice
z ukrajiny

Eva Kadlecová
Náhradnice z Ukrajiny

Eroika

Eva Kadlecová
Náhradnice z Ukrajiny

© Eva Kadlecová, 2013

© Eroika, 2013

ISBN 978-80-87409-20-6

Žiju v Kyjevě, na Ukrajině, kde jsem se narodila. Mám krásný byt na předměstí, práci v nemocnici, pár přátel, se kterými si mohu vyjít, když se mi chce. Mám bílé skříně, plné jemného prádla. Můžu si koupit, co se mi líbí. Jsem za vodou, tak nějak se to říká. Má matka pochází z Ugljaně, ze vsi vzdálené od Kyjeva asi čtyřicet kilometrů. Žije v domě, kde jsem vyrůstala a se mnou Igor, můj milovaný bratr.

Máminy skříně jsou temné, vrzavé, plněné tajemstvím a voněj tymiánem. Odjakživa.

S matkou vycházím dobře. O minulosti, o tom, co se stalo, nikdy nemluvíme. Ale je to v každém našem setkání: To, co se stalo Igorovi. Můj pobyt v Praze; dva roky ve městě, které mi učarovalo od prvního dne, od toho dne, kdy jsem vystoupila z vlaku, rozhlédla se po peróně plném spěchajících lidí a řekla si: To se zvládne.

Jmenuji se Alina

Vlastně jsem nečekala, že se mi ozvou, a když se to stalo, zpanikařila jsem. Zvažovala jsem všechna pro a proti, tisíckrát za den jsem si říkala, že to neudělám, ve skutečnosti jsem ale byla už rozhodnutá.

To neudělám, říkala jsem si za bílou plentou v odlescích naleštěné ordinace, polonahá, oněměla jsem. Mlčela jsem jako zařezaná, když se mě dotýkaly aseptické ruce doktora, který měl zdokumentovat mé zdraví. Od té chvíle jsem ze sebe nevydala hlásku. V noci jsem se v myšlenkách vracela domů. Odtud jsem slýchala výstřely, odtud za mnou přicházela má matka a za ní, v závěsu, její zmrzačený syn.

Někdy jsem spala hlubokým spánkem beze snů a probouzela se klidná. Sladce odpočatá jsem se nemohla nabažit lenošení. Bylo tak snadné zanechat práce v nemocnici, kde jsem pomáhala sestřám s nejtěžšími pacienty. Zvedala jsem ochablá, vyhublá těla, pomáhala jim s hygienou, povlékala postele. Dělal jsem to ráda, dělala jsem práci, kterou mi sestry rády přenechaly.

Bylo nutné opustit dům, kde jsem se narodila? Znovu a znovu opouštím matku a bratra. Za zavřenými víčky vidím jejich tváře, gesta, úsměvy, laskavé doteky. Ještě pořád se ke mně vrací obraz krajiny mého dětství a cítím vůni malin, mokro našeho sadu a pach starých, dřevěných skříní.

Byt v Praze

Poprvé v životě mám svůj vlastní byt. Čistá bílá garsonka. Zdi bělostné, zněžnělé sluncem. Koupelna - žlutá a modrá, srpnové pole. Modré talíře a hrnky se sluníčky. Žluté záclony, jemné jako dech. Studenými prsty se dotýkám nové, kované postele. Nikdy předtím jsem takové věci neměla. Co se mi stalo?

Tady to začíná

Eva Fárová byla právnička. Poprvé jsem ji spatřila s velkou černou aktovkou, které se myslím říká diplomatka. „Ahoj,“ řekla a položila ji na stůl. Vlasy dorezava, s pihami kolem nosu, elegantní. Zvedla oči, usmála se a mě strach okamžitě přešel.

Byla to dobrá čtvrť. Žluté a růžové listí. Když jsem šla k Evě Fárové do kanceláře, foukal studený vítr. Neměla jsem čas učesat si vlasy.

Seděla za stolem a pozorovala mě.

„Svlékni si kabát,“ řekla. „Tak a teď se otoč. Jsi hezká.“

Ruka mi vyjela k rozcuchaným vlasům.

„Máš krásné vlasy. Ale to asi víš.“

Na krátký okamžik mám pocit, že tu stěny mají

oči. Tápu pohledem od podlahy k lustru, od okna ke dveřím, od obrazu, který mi přijde známý, k tváři té ženy. Když zvedla oči, vydechla jsem úlevou.

„Jsi nejen hezká, ale podle lékařské zprávy i zdravá jako řípa. Takže zbývá jen podepsat smlouvu.“ Z aktovky vytáhla několik lejster a podala mi je.

„Pozorně si to přečti. Nespěchej. Kdybys něčemu nerozuměla, jsem tady, abych ti všechno vysvětlila.“

Ze všeho nejvíc se soustředím na sumu, která bude převedena na můj účet, až bude po všem. Je to bod č. 7.

Pokračuji dál, bod po bodu. Vše jasné, srozumitelně rozepsané.

- Pokud námi určený lékař potvrdí, že nedošlo k oplodnění, zůstává byt 1+kk po dobu dvou let ve výhradním užívání níže podepsané Aliny Kyrovové.

„Když tedy neotěhotním, garsonka mi zůstane?“ vypálím tu otázku skoro proti své vůli.

Eva Fárová kývne. „Ano, garsonka ti zůstane dva roky. Ale jakékoli finanční vyrovnání bude v tom případě už nereálné. Vypij si kávu. Cukr? Smetanu?“

Natáhnu ruku po modré krabičce a káva v mé sklenici téměř zbělá. Káva Evy Fárové je antracitově černá. Zachytí můj pohled a pokrčí rameny. „Já ji mám takhle ráda.“

Vycením na ni zuby a rychle zas sklopím víčka.

Je tu opravdu všechno, na nic nezapomněli.

- *Zdravotní komplikace biologické matky a plodu:*

a) *v případě, že se dítě narodí postižené...*

b) *v případě, že se dítě narodí mrtvé...*

A pak tam bylo něco, s čím jsem nepočítala.

e) *úmrtí biologické matky...*

Zvedla jsem oči k Evě Fárové a ona rychle řekla:

„Je to nepravděpodobné, ale i to se stává.“

Věděla přesně, na co odpovědět.

Ženské našeho rodu neumíraly při rození dětí, odcházely ze světa utrápené, nemocné dřinou. Jejich muži umírali dřív. Jsem tady, abych to zastavila. Potřebuji ty peníze pro svoji matku a bratra. Co se mi může stát? Žena na druhé straně stolu mlčí. Má oči plné lidských osudů.

Řidič

Stojím u okna a koukám dolů na ulici. Auto zajelo k obrubníku a zastavilo se. Řidič vystoupil a zamířil k našemu domu. Před chvílí jsem spěšně zabalila věci, které jsem ráno sebrala ze sušáku na balkóně. Mám ráda hezké věci, hebké voňavé prádlo. Těch pár kousků, kterým jsem v obchodě neodolala, máčím v mydlinkách a přepírám v ruce. Holky na

ubytovně, kde jsem dřív bydlela, nemohly pochopit, že to dělám ráda. Nořím ruce do mydlin jako kdysi do hlíny na našem poli. Nikdy jsem nenašla odvahu říct jim, co při tom cítím.

Moje velká černá kabelka stojí uprostřed pokoje. Je v ní všechno, co jsem. Až zatáhnu zip, už to nebude platit.

Zvuk domovního zvonku vnikne do prostoru jako nezvaný host. A spolehlivě mě rozpohybuje. Oblékám si krátký teplý kabát, okolo krku si obtočím šálu a s kabelou lehkou jako pírko vycházím z pokoje ven. Když zamykám byt, čára v mé dlani se vychýlí.

V autě mi řidič podal balíček, a zatímco jsem ho rozbalovala, taktně pročítal nějaká lejstra.. V balíčku byla kreditní karta a nový mobilní telefon. Telefon je stříbrný a tenký jako papír.

Řidič se otočil. „Můžeme vyrazit?“ zeptal se s úsměvem a mně došlo, že kdybych řekla ne, že se chci ještě hodinu dloubat v nose, že by bez mrknutí oka čekal.

Konečně vyjíždíme z Prahy a míříme na sever. Sedím s tváří obrácenou k východu, odkud pocházím a odkud stále přicházejí muži a ženy odhodlaní změnit svůj osud.

Řidič zkoumá mé mlčení. Řekli mu o mně? Nevím. Ve zpětném zrcátku vidím jeho oči. Není v nich